

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplănei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Man uscripte au se inapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vënd în Sibiu: 1. librăria „Topografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cismădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss Bernat și la loterie

„Das römische Reich
der deutschen Nation“.

(*) Toamă pe când presa maghiară ne regala mai îmbelșugat cu lecții de patriotism din cauza atitudinii noastre și a Sașilor în congregațiuni, răsună din cetatea Taunusului cuvintele fulgerătoare ale împăratului Germaniei, care simțindu-se chemat a intra în ereditatea Romei proclamă: *imperiul roman al națiunii germane*.

Se pare-că și coincidența sorții își are logica sa, rămâne numai, ca politica de stat îmbătătită de șovinism să înțeleagă ce se petrece în jurul său și ce se zice pe românește: *rostul lumii*.

Ce voim noi, am spus-o de atâtea ori și vom spune-o neînfricați mai departe până-ce vom învinge sau vom pieri cu opresorii noștri împreună. Voim să păstrăm caracterul *poliglot* al țării și să-l afirmăm în toate instituțiile țării noastre, căci numai așa credem a ne pute desvolta și asigura individualitatea noastră națională fără de a jigni drepturile firești ale națiunilor conlocuitoare și numai așa credem a pute așeza vieța țării noastre pe baze solide și puternice.

Actualii detentorii ai puterii publice cred altfel, vëndând salvarea naționalității lor în absorbirea noastră și izolarea lor completă față de țările naționale din jurul nostru. De aici esasperarea lor de câte-ori vënd câte o afirmare a vieții noastre naționale, de aici turbarea cu care ne țin lecții de patriotism, când la întrebarea ministrului referitoare la nomenclatura oficială a țării, căutăm, unde putem, să salvăm denumirea istorică, care totodată păstrează caracterul *poliglot* în îmbrăcămintea țării.

Și toamă când erau în toată lecțiilor de „patriotism”, toamă când cântau în toate octavele motivul „trădării de patrie”, fulgeră din Saalburg cuvintele împăratului Wilhelm.

Cei cari stau la adăpost își pot permite critici serioase și zeflemiste asupra împăratului, care balansează între sublim și ridicol: *noi însă ne*, fiindcă pentru noi deschid cuvintele împăratului perspectiva abisului înfiorător spre care ne duce nebunește politica de stat național maghiar.

Împăratul Germaniei proclamă la Saalburg fără rezervă și incunjur, că Germania intră în ereditatea Romei, că reînvie imperiul Cesarilor și, drept simbol, s'a sărbătorit în fortăreața de odinioară a lui Drusus cu „*Salve Imperator*” și „*Ave Caesar*”.

Știți, domnilor, cari astăzi schinjuiți cu întreaga putere a statului pe câte un biet flăcău, pentru-că poartă sub suman un brâu tricolor, ce va să zică: „*das römische Reich der deutschen Nation*”?!

Noi, cari judecăm cu mintea rece și sufletul sfâșiat de durere, noi, cari înțelegem rostul lumii și putem trage paralele între vremile când împăratul Austriei a luat de pe capul său coroana imperiului roman medieval și timpurile de astăzi: noi nu mai avem trebuință de comentariu.

Știm, că „imperiul roman” al împăratului Wilhelm nu are să se restrângă la frontierele actuale ale Germaniei; și dacă pofta de expansiune nici nu trece peste Alpi și Rin, are curs liber spre Panonia și Dacia de odinioară, căci doar și aceste au fost ale Cesarilor, în a căror ereditate intră împăratul Wilhelm. În fantasia sa vede Wilhelm imperiul noilor Cesari întinzându-se dincolo de Leitha și Dunăre.

Cine va pune stavilă înciripării visului lui Wilhelm?! Poate Austria, care astăzi se constituie numai din părți centrifugale, în care Nemții cochetează toți, mai pe față sau mai ascuns, cu imperiul german și Slavii nu se simt îndemnați a salva Austria pentru Nemți?! Românii

Austriei numără prea puțin și Italianii de mult nu se mai simt acasă între țările și regatele reprezentate prin Reichsrath.

Ungaria?! Ungaria de astăzi la nici un cas, căci Ungaria de astăzi va să zică suprimarea întregii suflări nemaghiare și izolarea completă față de toți vecinii. Această Ungarie nu va rezista realizării visului împărațesc, ceea-ce prea bine se știe la Berlin și poate chiar și la Viena.

Singur Ungaria *poliglotă* poate constitui valul de apărare pentru toate naționalitățile și statele naționale din jur, căci singur *ideea statului poliglot* poate reuni toate forțele țării întru întărirea și înflorirea bunăstării și este aptă a încheia alianța statelor naționale din jur întru apărarea comună contra pangermanismului și panslavismului amenințor.

Când vor înțelege-o aceasta domni din Budapesta, — nu va fi oare prea târziu?!

Durere, că cei-ce țin puterea în mâni, sau nu vënd pericolul, sau nu voesc să-l vadă! Durere, că noi cei-ce vedem primejdia stăm oprimați la o parte și ori-ce mișcare a noastră este stigmatizată ca trădare de patrie.

Politica de stat maghiar național duce apă pe moara împăratului Wilhelm, care prea bine știe de ce și-a adresat cuvintele sale tinerimii germane, căci și el tiner, cu Germania viitoare voește să realizeze *imperiul roman al națiunii germane*.

Bülow — cancelar!

Dela Berlin vine știrea, că împăratul Wilhelm a primit demisiunea bătrânului principe Hohenlohe din postul de cancelar al imperiului german și în locul său a numit cancelarul pe contele Bülow.

Cu postul de cancelar este încopciat și cel de ministrul-șef al Prusiei, precum și postul de ministrul al afacerilor externe. Retragerea principelui Hohenlohe s'a făcut pe motive de etate înaintată, și nu se atribuie de loc vre-unei neînțelegeri politice, născută între el și împăratul Wilhelm. Ziarele germane nu au decât cuvinte de laudă la adresa fostului cancelar german, care — zic ele — a pus basela unei politici largi externe pe seama Germaniei. Cu mare încredere este primită și numirea contelei Bülow de cancelar, având acestu și până acum la activul său multe succese în politica externă.

Conflictul româno-bulgar.

Guvernul bulgar a adresat o nouă notă agentului diplomatic al României la Sofia, dlui Mișu. În noua sa notă ministrul bulgar de externe, Ivancioff, face cunoscut, că judecarea afacerii lui Ciolacof-Vladciov se va face în ziua de 18 Octomvrie nou, înaintea tribunalului din Sofia, ear' a afacerii Murdjev va urma imediat după aceasta.

Nota exprimă speranța, că guvernul român va recunoaște, că autorităților bulgare nu le lipsește zelul. Justiția bulgară își va îndeplini și mai departe datoria, îndată ce va primi din partea autorităților române dovezi despre vinovăția persoanelor ce trăiesc în Bulgaria și sunt denunțate de complicitate în asasinarea lui Mihăileanu.

Ministrul bulgar regretă amenințările de espulsări în masă ale Bulgarilor din România, prin cari o afacere judecătorească s'ar transforma în afacere politică, și speră, că această măsură nu se va pune în practică, rezervându-și tot dreptul de a pretinde despăgubiri într'un asemenea caz. (??? Redac. Trib.)

Art. XLIV. din 1868.

(*) C'o vedită bucurie înregistrează toată presa ungurească o știre menită să vestească zorile unei noue epoce de aur pentru maghiarism.

Marea veste, bucinată pentru lume și pentru țeară, este că Sécuii din comitatul Trei-Scaunelor, întruși zilele aceste în congregație, au votat unanim o moțiune a unui individ Dr. Bene István de următorul cuprins fericitor pentru statul maghiar și pentru națiunea maghiară:

Congregația să trimită parlamentului o adresă, cerënd abrogarea articolului de lege XLIV. din 1868 și *înlocuirea lui prin o nouă lege care să oblige oficialitatea limbii maghiare pentru toate autoritățile țării*. Toate reprezentanțele comitatense vor fi provocate să adereze la această adresă.

Cu alte cuvinte, o dorință veche și arzătoare a șovinismului maghiar și-a găsit în sfârșit expresia oficială toamă în sinul nenorociților de Sécui pe cari și noi Românii d'acii și frații noștri liberi i-au tratat și-i tratăm cu milă și cu îndurare creștinească.

Faptul în sine, nici n'ar merita să insistăm asupra-i, dacă n'ar fi fost întâmpinat c'o bucurie generală în tabăra șovinistă și dacă n'ar constituit un fel de *corpus delicti* de-o gravitate bine lămurită pentru acei ce conduc destinele țării conform celor mai severe principii ale... *cădeilor* cari nu știu decât să strânguleze.

Așa însă, când cerberii șovinisti dela toate bărogurile porocite „gazete” latră de bucuria știrii ce le-o trimit frații sécui, — este cu cale să cheltuim câteva clipe de dragul celei mai noue tentative de atac la drepturile naționalităților nemaghiare.

Ce ne spune dorința „patriotică” a Sécuiilor cari stau pe... Trei-Scaune? Ne spune un lucru tot atât de vechiu și tot atât de deochiat ca de pildă... pretinsa civilizație politică maghiară. Ne spune un lucru de prisos nu numai pentru noi, dar' pentru toată lumea și cu deosebire — pentru oamenii politici ai Maghiarilor.

Într'adevăr, care politician ungurec nu va suride aflând de naivitatea bieților Sécui doritori să vază realizat un fapt... de mult realizat. Pentru-că, în faptă, se cere o naivitate excepțională ca să mai reclame astăzi un Maghiar ștergerea acelei legi moarte pe care nici un om politic maghiar n'a luat-o în serios și pe care nici unul din organele de stat n'a respectat-o vre-odată!

Însă, poate-că totuși nu-s atât de proști sêrmarii de Sécui. Poate-că sânt, dimpotrivă, cumiști. Poate-că sânt chiar mai cumiști decât toți politicianii maghiari luați grămadă.

Să vedem. Sécuii cer ștergerea legii de naționalități, — adică ștergerea unei legi pe care nimeni n'o execută, dar' care liferează Maghiarilor narcoza cea mai tare pentru amesturarea celor neorientați asupra stărilor politice dela noi. Ei bine, aceasta este pur și simplu o prostie, dacă nu chiar o — tradare a unui secret de tactică al politicii ungurești.

Dar' Sécuii mai cer un lucru. Ei cer o nouă lege pentru oficialitatea limbii maghiare în toate afacerile de stat. Pare și lucrul asta o prostie, fiindcă oficialitatea „suveranei” limbii ungurești au decretat-o de mult — ucasurile ministrilor maghiari.

Cu toate astea, Sécuii n'or fi atât de proști cum par. N'or fi atât de proști, pentru-că ei înșiși recunoscând (de silă) nelegiuirea actualei „suveranități” a limbii ungurești — pretind așa zicând *legalizarea unui abus patent*. Pretind Sécuii proclamarea „suveranității” limbii ungurești nu prin ucasuri, ci prin — lege!

Și totuși să nu fie desțepți Sécuii?... Nu știm. Ceea-ce știm însă po-

sitiv — este, că, desțepți ori proști, Sécuii sânt naivi, ridicol de naivi — cu cererea lor „patriotică”.

Sânt naivi bieții de Sécui, de oare-ce n'au idee că faimosul articol de lege XLIV. din 1868 a fost dictat de o putere în afară de... Ungaria. A fost dictat de puterea Suveranului, pe care dacă nu-l pot determina politicianii maghiari să admită abrogarea acelei legi, îl pot însă amăgi și-l tot amăgesc cu minciuna... respectării legii.

La ce deci o nouă lege, în loc de nici o lege — de naționalități? La ce o lege nouă, când vechea lege nu se respectă și deci nu constituie nici o primedie pentru maghiarism? La ce o discuție în parlament asupra unei legi moarte?... Așa vor filosofa politicianii maghiari dela Pesta relativ la dorința Sécuiilor.

Ori poate o vor filosofa altfel? Poate vor admite și ei, asemenea șovinștilor de uliți, dorința curioasă a Sécuiilor?...?

Fie ori-cum va fi, pentru noi e tot atât. O lege nesocotită prin abus, ori un abus prefăcut în lege — tot una face, mai ales când vorba e de o sărăcie de lege ca legea din 1868.

Croiască deci detentorii puterii de stat și noua lege dorită de Sécui. La urma urmelor, nici o miie de legi d'al d'astea nu vor pute întrece în grozvie efectul unui simplu *cufit ajuns la os!*

Sărbarea dela Saalburg.

În apropierea orașului german Homburg (Prusia) pe creasta muntelui Taunus, se află orașul și cetatea Saalburg.

Așa se numește astăzi castrul roman, rămas de pe vremea lui Drusus. Aici, la Saalburg, s'a ținut zilele trecute o sărbare însemnată, la care a luat parte și împăratul Wilhelm al Germaniei. S'a pus adică peatra fundamenteală pe seama noului muzeu, numit *Limes*, ridicat aci în scopul de a fi așezate în el toate antichitățile descoperite de renumitul archeolog Teodor Mommsen, în urma săpăturilor făcute prin aceste părți, în vremea veche — romană.

De aceea, sărbarea a avut un colorit curat — roman. La intrarea împăratului Wilhelm în Saalburg, un artist dela teatru, îmbrăcat în haine de *prefect* de pe vremuri, i'a ținut o vorbire *latinească*, dorind domnitorului german, ca toate dorințele să i-se împlinească. Reuniunea de cântări din localitate a cântat un *imn latin*; ear' alt artist dela teatru, îmbrăcat în haine de *legat*, a ținut o altă vorbire înflăcărată împăratului și împărătesei.

În fine s'a citit actul comemorativ, scris tot în *latinește*, și după-ace a fost așezat la locul său, împăratul a făcut obiectivitatea trei lovituri de ciocan în peatra fundamentală, și a rostit următoarea vorbire *senzațională*, cu care ne ocupăm și în primul nostru de astăzi:

„Primum meo cugst, — a zis împăratul Wilhelm, — e adresat în ziua de astăzi cu dureroasă grațitudine tatălui meu, împăratului Frideric III. Cetatea Saalburg poate să și mulțumească reînvierea numai puterii sale de a faptului și voinței sale de a crea. Precum la marginea din răsărit a monarchiei, la ordiul său a reînviat, și acum se apropie de terminare, puternicul Burg, care odinioară planta cultura germană în Orient: tot așa a răsărit din ruinele sale, ca pasărea fenix, și castelul vechiu roman pe înălțimile plăcutului Taunus, ca mărturie despre puterea Romei, și ca verigă din acei lanț puternic, cu care legiuile Romei au încunjurat puternicul imperiu, legiuiri, cari la porunca unui împărat roman, a lui August Caesar, au octroat lumii voința acestuia și au făcut să se deschidă întreaga lume pe seama culturii romane, care a fructificat Germania înainte de toate. De aceea, peatra aceasta, o ating cu prima lovire, întru memoria lui Frideric III.; cu a doua lovire pentru tinerimea germană și generațiile viitoare, cari aici, în acest nou muzeu vor învăța ce e aceea: *imperiul lumii*; ear' a treia lovire o consacru viitorului patriei germane, căreia să-i de Dumnezeu, ea în viitor, în urma conlucrării unitare a domnitorilor și a popoarelor sale, să fie atât de puternică în glorie și demnitate, cum era odinioară imperiul roman, pentru-ca

aceea ce era în vechime: „*civis romanus sum*” să fie în viitor: „*sunt civis germani*”.

Vorbirea împăratului Wilhelm a făcut mare senzație în lumea politică.

Rentele dela Brașov.

Sibiu, 19 Octomvrie.

Interpelarea dlui P. Cosma.

Am raportat, că în ședința de Marți a congresului național bisericesc, dl P. Cosma a interpelat în chestia rentelor dela Brașov. Dăm astăzi interpelarea dlui Cosma, care e următoarea:

1. Adevărat este, că chestiunea rentei anuale de 38500 lei, ce o primia biserica Sf. Nicolae din Brașov dela statul român pentru susținerea școalelor conf. gr.-or. rom. de acolo drept desdăunare pentru bunurile și emolumentele avute din vechime în România, s'a compunat pe cale diplomatică între guvernul nostru și cel român, astfel, că statul român a răscumpărat oare rentă, liberând pe numele bisericii Sf. Nicolae o rentă perpetuă unică de 962.500 lei, cu % de 4 plătitibile în fiecare an la 15 Aprilie?

2. Adevărat este, că din capitalul de 962.500 lei, s'a înființat o fundațiune al cărei venit anual de 38.500 lei minus speșele de manipulațiune să se întrebunțeze exclusiv numai pentru susținerea gimnas. superior și a școalei reale inferioare gr.-or. din Brașov, al căror proprietar este biserica Sf. Nicolae de acolo?

3. Cine a înființat acea fundațiune? Obținut-a actul fundațional aprobarea consistorului arhidieceșan?

4. Adevărat este, că averea acestei fundațiuni este depusă în Budapesta la casa centrală a statului, și că se administrează de ministrul de culte și instrucțiune publică?

5. Adevărat este, că biserica Sfântului Nicolae din Brașov este datoră să înainteze în fiecare an la amintitul ministru școalele documentate despre folosirea acestei rente?

6. Post-au consultate înainte de încheierea învoielii internaționale, parochia ca proprietară a rentei și autoritățile ei superioare bisericești asupra condițiilor acelei învoielii?

7. Invoitu-s'a biserica Sf. Nicolae și consistorul arhidieceșan, ca fundațiunea înființată din capitalul rentei să se administreze la ministrul de culte și instrucțiune publică ungar, ca acel capital să se depună în Budapesta la casa centrală a statului, și ca parochia să deesocoteală ministrului despre folosirea rentei sale?

8. Comunicat-a guvernul nostru textul învoielii internaționale încheiată cu guvernul României în această chestiune cu parochia proprietară și cu consistorul arhidieceșan, și dacă da, care este acela?

Răspunsul Metropolitanului.

La interpelarea acestu, I. P. S. Sa Metropolitanul Ioan Meșianu a răspuns în ședința de astăzi următoarele:

Mărit congres! Deși după vederile mele, cauza așa numitei rente a bisericii Sf. Nicolae din Brașov, în care am fost interpelat din partea dlui deputat *Partenie Cosma*, în stadiul ei actual, încă n'ar fi de competența congresului, ci a sinodului arhidieceșan: totuși din considerare la însemnătatea ei cea mare, cum și din stima cătră măritul congres, pe cât ajung informațiunile mele im iau voe a da următorul răspuns:

Precum se știe, biserica Sf. Nicolae din Brașov încă din timpuri mai vechi primia dela statul român, o rentă anuală de 38500 lei, ca despăgubire pentru unele proprietăți ocupate de acel stat, pe care rentă a întrebunțat-o la susținerea școalelor noastre din Brașov până la 1897, când s'a sistat primirea ei, atât din partea guvernului nostru reg. ungar, cât și din partea guvernului român.

În urma acelei sistări, biserica Sf. Nicolae a intentat proces statului român, în decursul căruia inițindu-se *pertractări diplomatice între ambele guverne*, cauza s'a conformat astfel:

Ca statul român să despăgubească cu un capital de 962500 lei plătitibil într-o rentă perpetuă cu 4%, care să se depună spre păstrare la casa statului nostru din Budapesta, de unde apoi biserica să-și primească interesele de 38.500 lei, pe calea ministerului r. ung. de culte și de instrucțiune publică, având despre întrebunțarea lor a da aceluiași

minister socoteală pe calea consisto-
rului.

După ce această conformare a fost
acceptată și de biserica Sf. Nicolae, gu-
vernul român a și depus la casa cen-
trală din Budapesta rența perpetuă de
962.500 lei, ale cărei interese de 4%, s'au
și plătit bisericii pe toți anii dela 1897
încoace.

Prin asemenea regulare a acestei
afaceri momentuoase și delicate a înca-
tat nu numai îngrijirea noastră de soar-
tea școlilor din Brașov, dar și marea
nemulțumire prevenitoare din acea în-
grijire, asigurându-se viitorul și desvol-
tarea amintitelor școlare pentru toate
timpurile.

Cătră acestea îmi iau voe a mai
adăoga, că eu încă n'am primit actul
de complanare dintre cele două gu-
verne, cum și că după primirea aceluia
nu voi înțelăsa a-l comunica atât cu
consistorul, cât și cu sinodul nostru archi-
diecesan, ambele mai deaproape intere-
sate în cauză.

Rog deci atât pe domnul interpe-
lant, cât și pe măritul congres să bine-
voiască a lua acestea la cunoștință.

Observările interpelatorului.

La răspunsul acesta, dl interpela-
tor P. Cosma, face următoarele obser-
vări: Mărit congres! Răspunsul I. P.
S. Sale este suficient să constat două
lucruri, și anume:

1. Că averea bisericii S-tului Ni-
colae căpătată drept desdaunare dela
România pentru bunuri și alte emolu-
mente vechi, va să zică o avere curată
parochială, care nu poate căde sub
măsurile art. de lege XXX. din 1883 §.
74, se administrează la guvern;
2. că se consideră drept funda-
țiune, deși nu există act formal funda-
țional aprobat de autoritățile superioare
bisericești.

Aceste două lucruri constatate pen-
tru mine individual ar fi suficiente ca
să se înceapă deja pașii celor chemați
pentru sanarea ranelor ce prin această
s'au cauzat autonomiei bisericii noastre.

Considerând însă, că afacerea încă
nu este deplin terminată și congresul nu
cunoaște însuși actul, care formează is-
vorul anomaliei create bisericii noastre,
conced, că cea mai înaltă reprezentanță
a bisericii nu poate privi soșit pentru
sine momentul când este neapărat nece-
sară intervenția ei. În speranță că
la timpul seu sinodul archid. își va face
datoria, iau spre știre și propun ca și
congresul să iee spre știre răspunsul.

Se primește.

Congresul național bisericesc.

Ședința IV. dela 17 l. e.

— Raport special. —

Se deschide la 10 ore.

Presidiu: Metropolitul Mețianu; no-
tar: asesor N. Ivan.

Se citește protocolul ședinței ante-
rioare. Se dă concediu pe sesiunea în-
treagă deputatului loc-mars-camp de
Seracin. Deputatul P. Cosma propune,
ca în locul concediatului Seracin, să se
aleagă alt membru în comisia organi-
zatoare. Congresul nu primește.

Comisia bisericească, prin referen-
tul ei Dr. L. Leményi propune și con-
gresul primește, ca în general raportul
consistorului metropolitan să fie admis
ca basă la discuție.

Referitor la statistica comparativă
ce o prezintă consistorul — comisia
constată că datele folosite, având de basă
date necomplete, nu ne prezintă destul
de clar situația. De aceea comisia pro-
pune și congresul primește ca consisto-
rului, cu zelul de până aci să insiste pen-
tru completarea și regularea statisticii.
Se îndrumă apoi consist. metrop. să lu-
ce într-acolo, ca să reguleze situația
administrativelor procești și protopo-
pești, instituindu-se preoți și protopo-
pești alesi. Raportul consistorului spune,
că această chestie e pe cale de a se
regula.

Se primește apoi, ca consistorul să
insiste pentru ridicarea calității ele-
vilor de teologie, în consonanță cu ce-
rințele timpului de azi. În special să se
sisteze, întru-câtse poate, cursurile est-
raordinare (de moraliști).

Chestia memorandului proeșilor
militari gr-or. români înaintat congre-
sului, e tratată pe larg și cu multă de-
nitate din partea mai multor deputați.

După ce se citește raportul consi-
storului, cu care se înaintează memo-
randul și în care se face istoricul remon-
strațiilor pentru gravaminele amintite,
comisia recunoscând îndreptățirea gra-
vaminelor cuprinse în memorandum, pro-
pune ca consistorul metropolitan să fie
îndrumat, ca la timp oportun să facă
pașii necesari la forurile competente
pentru delăturarea greutăților și nere-
gularităților, și apoi la timpul seu să
facă raport detaliat.

Deputatul Dr. Gall spune, că în
urma remonstrațiilor făcute și în dele-
gațiuni, soartea proeșilor militari dela
1892 încoace s'a îmbunătățit mult și me-
reu se va îmbunătăți. În cercurile mi-
litare ni-se arată multă bunăvoință și

dacă cu toate acestea nu s'au făcut până
acum mai mari îmbunătățiri, motivul
principal este greutatea luării de poziții
nouve în bugetul militar. Și asta mai
ales pentru faptul, că de religia gr-or.
se țin 3 naționalități (Români, Sârbi și
Ruteni).

Dar' tocmai pentru-că este bună-
voință față de noi, propune ca consisto-
rul să facă imediat reprezentanță la
guvern.

Deputatul P. Rotariu zice, că me-
morandul din vorbă nu trebuie privit
ca jalba unor particulari. Aici sînt in-
terese mai înalte de ale bisericii noas-
tre. Trebuie să se insiste ca autonomia
și egala îndreptățire a bisericii noastre
să fie pe deplin recunoscută și pe teren-
ul militar. Preoții nostri militari nu
sînt privați decât ca funcționari simpli
și biserica noastră autonomă nu e re-
cunoscută ca biserică. Apoi capelanii
noștri, în raport cu alte biserici și cu
numărul soldaților — sînt în număr
prea mic.

Se alătură la propunerea comisiei
cu aditamentul să se insiste la locurile
competente pentru egalitatea și organi-
zația bisericii noastre în armată.

I. P. S. S. Metropolitul spune, că
situația s'a ameliorat mult. Deodată nu
se pot regula cum ar cere interesele
juste, mai ales că sînt foarte multe
confesiuni reprezentate în armată. Cere
dar' ca propunerile să se facă în ter-
mini mai generali.

Deputatul R. Ciorogariu cere să
se precizeze emanciparea perfectă de
sub jurisdicția celorlalți preoți gr-or.,
dar' de altă naționalitate. Să se ceară
înmulțirea capelanilor pentru ridicarea
simțului religios și mai ales pentru opri-
rea nazarenismului (pocății) și a socia-
lismului.

Deputatul V. Mangra primește pro-
punerea comisiei. Deputatul Dr. Oncu
se alătură la cele spuse de deputatul R.
Ciorogariu.

Deputatul Dr. Dămian primește
propunerile antecesorilor, dar' cere să
se remonstreze și pentru faptul, că ele-
vilor militari (cadeților) li-s'a impus de
vre-o doi ani catechisarea în limba ger-
mană.

Deputatul Dr. Brădeanu face pro-
punerile: 1. Să se institue pe lângă ca-
pelani cantori militari în rang de sub-
locotenenți. — 2. Să se institue un post de
protopop român. — 3. Să se recomande
preoți căsătorii și să fie capelani. — 4. Să
se ceară respectarea sârbătorilor și 5. Să
se voteze mulțumită deputatului Dr.
Gal pentru apărarea în delegații față de
clerul gr-or.

Episcopul Goldiș și Popea amine-
tesc de bunăvoință cercurilor militare,
cer ca preoții militari să facă remon-
strații de câte-ori se întâmplă abuzuri.
Remonstrația la guvern să se facă
imediat.

Protopopul Damian propune să se
precizeze însărcinarea, ce se dă consi-
storului, reasumându-se propunerile și
venind comisia în o proximă ședință cu
un nou raport.

Referentul Dr. Leményi nu vede
trebuința, că ar fi de lipsă amplificarea
propunerii comisiei.

Congresul — enunțând că remon-
strația se să facă imediat — primește
propunerea comisiei. Toate celelalte pro-
punerii — la votare nu se primesc.

Comisia organizatoare prin rapor-
tul ei deputatul Hamsea, referând asu-
pra arondării protopopiatelor, comisia
și congresul primește ca protopopiatele
Avrig și Geoagiu să se destăinșeze suc-
cesive și să se împartă la protopopiatul
Făgăraș și Sibiu, Deva și Orăștie. Pro-
topopiatul Cetății-de-Baltă și al Solno-
cului să se contopească. Să se creeze
apoi un nou protopopiat cu sediul în
Hunedoara.

Sediul tractului Treiscaune să fie
în Vâlcele, ear' al tractului Unguraș în
Hida.

Comisia școlară prin referentul ei
Dr. D. P. Barcianu raportează asupra
stării grădinișelor școlare constatând că
se face progres. Catedrele de economie
la seminarii sînt ocupate cu specialiști.
Comisia propune și se primește, ca co-
munele bisericești să se îngrijească de
grădini școlare, inspectorii să se supra-
vegheze, ear' învățătorii harnici să fie
premiați și să fie împărțășiți cu jum-
tate din venitul grădinișelor.

Referitor la calificarea învățăto-
rilor se constată, că mereu se fac îm-
bucurătoare progrese. Consistorul să
luere mai departe în aceeași direcție.

Statorirea unui plan de învăță-
mânt uniform pentru întreaga metropo-
lie nu s'a putut încă efectua. Se pri-
mește însă, ca fiecare consist. eparchial
să denumească câte un specialist, cari
la oaltă să studieze chestia și să vină
apoi cu raport detaliat.

Ședința se închide la ora 1 d. a.

Ședința V. dela 18 l. e.

Se deschide la 10 ore a. m.

Presidiu: Metropolitul Mețianu. No-
tar: Russu-Șirianu.

Se verifică protocolul ședinței ante-
rioare. Se dă concediu pe durata întreagă
deput. Dr. Gavril Cosma.

Comisia organizatoare prin refe-
rentul ei Part. Cosma raportează asupra
înființării de eparchii noue. În un lung
și amănunțit expoze, referentul spune

istoricul acestei momentuoase chestiuni,
sulevată încă pe la anul 1868.

Consistorul metropolitan în urma
decisului adus de congresul din 1895
propune să se înființeze trei eparchii:
una la Timișoara, alta la Oradea și una
în stnul archidiecesei. Întru-cât nu s'ar
pute înființa eparchiile, deocamdată să
se înființeze consistoare, unul în Timi-
șoara și altul în archidieceasă.

Comisia propune și congresul de-
cide: Peste chestia înființării consisto-
relor să se treacă și să se înființeze
trei eparchii cu sediul în Timișoara,
Oradea-mare și Cluj. Consistorul metrop.
se însărcinează să elaboreze un plan
esact referitor la modul înființării, la orga-
nizarea și la susținerea novelor eparchii.

Deputatul M. Cirlea e de părere,
că înființarea de noue eparchii nu e
oportună, mai ales pentru-că necesităz
revisuirea statutului organic; de aceea
face contra-propunere, ca înființarea să
se amine pe vremuri mai bune.

Deputatul V. Babeș crede că nu
se impune revisuirea statutului organic
prin alcătuirea de consistoare și eparchii,
pentru-că aceasta este chestie de admi-
nistrație, întocmai ca și înființarea și
arondarea protopopiatelor, bună-oară.
Constată și argumentează necesitatea în-
ființării de eparchii și de aceea primește
propunerea comisiei cu aditamentul, ca
deocamdată să se înființeze rind pe rind
barem consistoarele contemplate și de
consistorul metropolitan.

Deputații Budinjan și cav. de Pus-
cariu vorbesc contra propunerii depu-
tatului Cirlea și primesc propunerea co-
misiunii.

Dep. I. Farcaș primește propunerea
comisiunii, dar' numai referitor la alcă-
tuirea eparchiilor cu sediul în Timișoara
și Oradea-mare. Pentru eparchia din
archidieceasă face propunerea să fie cu
sediul nu în Cluj, și în Dej. Motivează
pe larg îndreptățirea propunerii sale.

Dep. Almășan e contra propunerii
dep. Farcaș și insistă ca sediul noiei
eparchii din archidieceasă să fie în Cluj.

Dep. Dr. Oncu insistă pe lângă
faptul, că înființarea de noue eparchii
impune revisuirea statutului organic.

Referentul Cosma răspunde ante-
vorbitorilor și recomandă din nou pri-
mirea propunerii făcute de comisiune.

I. P. S. Sa Metropolitul dă unele
lămuriri în chestie.

Deputatul Cirlea își retrage propu-
nerea. Dep. V. Babeș, după cele auzite
și retrage propunerea, pentru-că nu
admite că înființarea de noue eparchii
ar impune revisuirea statutului organic.

Congresul primește propunerea co-
misiiei și astfel să decretează înființarea
a lor 3 eparchii noue.

Referentul Dr. Oncu prezintă pro-
iectul noului Regulament pentru pro-
cedura judecătorească în cauze matrimo-
niale. Cu o mică îndreptare stilară îl
recomandă să se primească în în-
tregime.

Dep. I. A. de Preda află prezentul
proiect de prea greoi și cu multe scă-
deri, de aceea propune să se dea con-
sistorului pentru a fi din nou studiat.

Deput. asesor Cristea apără pro-
iectul; arhiepiscopul Dr. I. Pușcariu dă
unele explicații și indică spiritul condu-
cător la alcătuirea proiectului.

Dep. Ign. Papp asemenea sprigi-
nește proiectul.

Deputatul P. Rotariu cere modifi-
carea §. 52, ear' dep. S. Damian modifi-
carea §-ului 54.

Referentul Dr. Oncu nu află de
basată propunerea deputatului Preda și
nu află de trebuință nici modificarea
§-ilor amintiți.

Congresul primește proiectul în în-
tregime.

Ședința se închide după orele
12 a. m.

Ședința VI. dela 18 l. e.

Se deschide după amezai la orele 4.

Verificarea definitivă a protocolului
se încredințează biroului, de oare-oc atât
în formă cât și în esprețiile stilare se
necesităz mai multe corecturi.

Comisia organizatoare prin refe-
rentul arch. Hamsea raportează asupra
desdaunării pentru taxele de lioufe
protopopești. Comisia propune și con-
gresul ia spre știre raportul consistorului
din care se vede că: în archidieceasă s'a
făcut o dotație de câte 500 fl.; în epar-
chia Aradului de câte 500 fl., ear' în
cea a Caransebeșului de câte 300 și
200 fl.

Același referent raportează asupra
dotațiunii clerului (congrua). Din rapo-
rtul consistorului se vede că lucrările
pentru regularea dotațiunii sînt în cur-
gere. În mare parte actele proeșilor sînt
aprobate de minister și aceloră covenita
întregire de dotațiune s'a și asemnat.

Consistoarele au primit deja un à
conto de bani pentru aceste asemnări.
Consistorul archidieceșan a primit
293.000 cor., consistorul din Arad 160.000
cor. și cel din Caransebeș 60.000 cor.

Comisia propune și congresul pri-
mește, că fiind acum afacerea în curgere,
consistorul metrop. să vină la proximal
congres cu un raport detaliat.

Dep. Ign. Papp aduce la cunoștință
congresului greutățile ce se ivesc în
jurul întregirii dotațiunii și cu deosebire

la interpretarea § 4-6 din lege referi-
toare la cuaficarea proeșilor.

Fiind timpul înaintat și sala co-
mitatului prea puțin luminată, ședința
se ridică deja la orele 5 d. a.

Ședința VII. dela 19 l. e.

Se deschide la orele 9 a. m.
President: Metropolitul Mețianu. Notar:
Virgil Onițiu.

Înainte de a intra în ordinea de zi
I. P. S. Sa Metropolitul răspunde la in-
terpelația făcută în ședința a III-a de
deputatul Partenie Corma. (Răspunsul
il publicăm la alt loc al ziarului. Red.)

Întrându-se apoi în ordinea de zi
comisia organizatoare prin referentul
seu archim. Hamsea raportează asupra
regulamentului parochial pentru dotația
proeșilor. În urma congruei chestiunea
nu mai are actualitate, deci se trece la
ordinea zilei.

Referentul Dr. Oncu raportează
asupra delegațiunii congresuale încredin-
țată cu despărțirile ierarhice de cătră
biserica sârbească. Presentă demisia I.
P. S. Sale Metropolitului din postul de
pres. al delegațiunii. Se pune în discuție
susținerea pe mai departe sau desființ-
area delegațiunii. Și apoi se dă raport
despre socotelele și afacerile delegațiunii
săvîrșite în ultimii trei ani. Se desvoaltă
o lungă și interesantă discuție.

Comisia propune și congresul pri-
mește: 1. Susținerea pe mai departe a de-
legațiunii. — 2. Se însărcinează episcopul
Goldiș cu vicepresid. delegaț. — 3. Dele-
gațiunea în conțelegere cu sinodul din
Arad să facă e amănunțită dare de seamă
despre venitele și cheltuielile și
afacerile delegațiunii dela început până
acum și presenta stare a aceloră.

Comisia școlară prin raportorul seu
Dr. D. P. Barcianu referază despre
starea bibliotecilor școlare, despre esam-
enele de calificare a învățătorilor și
despre reuniunile învățătoresți.

Comisia propune și congresul pri-
mește: rapoartele despre bibliotecii și
esamene de calificare se iau spre știre.
Fiecare eparchie se hotărăscă dacă sus-
ține sau nu reuniuni învățătoresți. Tot-
deuna însă să se reguleze astfel activi-
tatea, ca să nu apuce căi nepotrivite
intereselor bisericii.

Raport detaliat urmează.

Revistă esternă.

Din China.

Residenții puterilor din Peking au
avut zilele aceste o întrunire, în care
au decis, că următoarele măsuri sînt
de luat în chestia chineză: pedepsirea
amplioiaților vinovați, China să plătească
despăgubire, demolarea fortărețelor dela
Tacu și până la Peking, cassarea im-
portului de arme, disolvarea ciungli-
iamenului și instituirea unui ministru
de esterne, suspendarea pe 5 ani a tu-
torului oficialilor în provincie unde au
fost ucși străinii și căutarea de a se
introduce legătură directă cu împăratul.

Tot cam aceste condiții le-a stabili-
t și comunicat puterilor ministrul de
esterne al Franței Delcassé. În starea
actuală ele sînt greu de implinit, dacă
cumva răscoală antidiaastică din China-
sudică, care se tot lățește, nu va indu-
pleca curtea a fi mai concisivă.

Alte știri ni-le fac cunoscute urmă-
toarele depeșe:

München, 17 Octomvrie n.

»Allg. Ztg.« informează, că motivul
principal pentru care Rușii au părăsit
Peking-ul, este, că guvernul rusesc prin
legăturile ce le are în Asia-interioară,
a aflat, că curtea și guvernul chinez
au decis de mult, ca să mute rezidența
în internul imperiului. Aceasta s'a de-
cis după răsboiul, ce l-a avut China cu
Japonia. Astfel Peking-ul a încaetat pro-
babil a mai fi capitală și ținerea lui
din partea puterilor nu va împedea
curtea, ca să intre în tratative de pace.

New-York, 17 Octomvrie n.

Agenția Reuter anunță din Tien-Tin:
Epediția contra orașului Paotingfu până
acum n'a dat de rezistentă. Boxeri nu
s'au arătat.

Londra, 17 Octomvrie n.

Din Shanghai se vestește, că prin-
țul Tuan e tot la curție și a depeșat man-
darinilor din Shanghai, că curtea acum
e în siguranță, apoi zice, că va soși în
curend timpul, când toți străinii vor
fi ucși.

Londra, 17 Octomvrie n.

Ziarele din Shanghai scriu, că con-
form unui edict pentru zidirea noului
palat împărătesc în Singanfu se vor în-
trebuința 4 milioane de taeli.

Alegerile în Anglia.

Alegerile pentru parlamentul Angliei s'au
terminat. E cunoscut rezultatul din toate cer-
curile, afară de cercul, ce-l formează grupa in-
sulelor Orkney. Au fost aleși 332 conservativi,
68 liberali-unioniști, 187 liberali și 82 irlandezi-
naționaliști. Guvernul are o majoritate de 130
de voturi.

Răscoală în Arabia.

În pirvința Yemen din Arabia s'a iscat
o răscoală, anume în ținuturile spre sud și ost
dela Mecca. Unele seminții răsculate sînt armate
foarte bine. Guvernul turcesc trimite forțe
armate la Mecca.

Cronica zilei.

Sibiu, 19 Oct. n. 1900.

Memento. 20 Octomvrie: Tragerea la sorți
pentru Casa națională.

Camerile române. După cum
ne spune o foaie din București, este
probabil că sesiunea estraordinară a
parlamentului român să fie închisă as-
tăzi, Vineri, sau mâne, Sâmbătă, cel mai
târziu.

Petrecerea aranjată aseară în »Ges-
ellschaftshaus« de biroul »Loteriei de
escole« făcută în favorul »Casei națio-
nale« a succes potrivit. Caracterul na-
țional al petrecerii, manifestat cu acest
prilej a fost la înălțimea scopului pen-
tru care s'a aranjat petrecerea. Venitul
material asemenea e mulțumitor. Inte-
resul publicului atât din loc cât mai
ales din depărtări însă n'a fost la înăl-
țimea chemării.

Raport special — din lipsă de spațiu
— vom publica numai în numărul viitor.

Căsătoria Archiducesei Maria
Raineria cu Robert, ducele de Wür-
temberg, se va face în zilele de 27-29
Octomvrie n. la Viena. Împăratul Ger-
maniei va fi reprezentat la acest act în-
semnat prin ducele Nicolau de Wür-
temberg. Programul e următorul: În
27 Octomvrie renunțarea Archiducesei
la drepturile de membră a casei domi-
nitore. În 28 Octomvrie prânz de gală
la curte, ear' seara concert. În 29 Oc-
tomvrie la orele 11, săvîrgirea actului
cununiei în biserica din Burg. După
terminarea ceremonialului Monarohul va
acorda audiență privată tinerei părechi.

Din parlament. Ședința de ieri
a dietei maghiare a fost foarte scurtă.
S'au făcut comunicări din partea pre-
ședintelui; comisiunile au prezentat ra-
poarte asupra unor proiecte de legi;
ministrul-president Széll a prezentat ra-
portul despre edificarea noului parlam-
ent, în fine s'a votat în a treia ce-
tirea legea despre voiajorii comerciali și
s'a decis ca proxima ședință să fie Luni.

Din Munții-Apuseni ni-se scriu
următoarele: O mișcare s'a pornit prin
munții nostri în timpul din urmă, a că-
rei isvor în curând se va și comunica.
Vorba e să se ceară gimnasiu inferior
de stat în Abrud. La opera aceasta s'au
invitat (?) comunele românești din munți,
provocate fiind antiștiile aceloră să con-
voace reprezentanțele și să aleagă câte
2 deputați, ca să se compună astfel o
deputație cătră ministrul de culte. Avis
deci reprezentanților românești din
munți!

Pentru »masa studenților« din
Brad au dăruit câte 2 coroane (două
coroane) următorii domni: Al. Blaga,
paroch gr-cat. Ruda; Ioșif Costea, pa-
roch gr-or. Vaca și Ioan Jurca, paroch
gr-or. Tebea. Primească călduroasă mul-
țumită și aibă cât de mulți următori.
Vasile Boneu.

Necrolog. Subscriși, pătrunși de
adâncă durere, aducem la cunoștință în
numele nostru și al tuturor consânge-
nilor pierderea preaiubitului soț, neui-
tatului cumnat și bunului unchiu Mî-
hail Blidariu, paroch gr-or. român în
Prlipeț, asesor consistorial și deputat
sinodal, care după un morb greu și în-
delungat și-a dat nobilul seu suflet în
mânilor Creatorului Marți, la 5 ore di-
mineața, în 26 Septemvrie (9 Octomvrie)
a. c. în al 64 an al vieții și 43 an al fer-
icitei sale căsătorii, păstorind, ca un
vrednic păstor sufletese, turma sa peste
40 de ani. Rămășițele pămîntești ale
scumpului nostru răposat au fost de-
puse spre vecinica odihnă Mercuri, în
27 Septemvrie (10 Octomvrie) a. c., 3
ore p. m., în cimiterul gr-or. din loc.
Cu ochii scâlțați în lacrimi zicem: »Fie-
ți țăr

PARTEA LITERARĂ.

Dr. Petru Barbu.

— Răspuns la „Darea de seamă“ —

Spicuire.

În „Tribuna“, nr. 107 seqq. a. c. am publicat o dare de seamă asupra celor 7 cărți de religie ale Drului P. Barbu.

Darea de seamă, prin crudele adevăruri, ce a descoperit, a avut darul să supere foc pe dl Dr. P. Barbu. Și se

1) Cât de mult s'a supărat dl Dr. Barbu, și cât de mult în supărarea sa și-a pierdut capul, și a voit să facă pe toată lumea să se cutremure de glasul mâniei d-sale, ne-o dovedește d-sa atât prin, până acum ne mai pomenita procedură în publicarea „Răspunsului“, cu care m'a onorat, cât și prin mosaicul de epitețe, ce-mi adresează. D-sa, adevărat

a) crezându-se stăpân absolut și necontrolat pe organul episcopiei Caransebeșului, după ce publică o parte din răspunsul d-sale în nr. 31—36 (30 Iulie până în 3 Septembrie a. c.), în nr. 37 din 10 Septembrie reproduce tot ce publicase până aci (adeacă în nr. 31—36) și mai adăogă încă 1/2, coală, ca supplement. Astfel că nr. 37 din 10 Septembrie, cu supplement cu tot, se ocupă întreg întreguș numai cu Răspunsul dlui Dr. Barbu. Aceasta însă nu e deajuns dlui Dr. Barbu. Părându-i-se că tot va mai fi rămas ceva nezdrobit de glasul d-sale, în nr. 17 merit pentru 17 Septembrie, căruia însă îi păstrează eticheta numărului precedent (10 Sept. nr. 37), cum făcuse și cu nr. 17 pentru 17 Sept. a. c., în acest nr. d-sale mai reproduce încă odată prețioasa d-sale prosă din nr. 31—37, căreia îi mai adăogă, alte două jumătăți de coală, tot numai și numai „Răspuns“ la „Darea mea de seamă“. Nu-i vorba, această ar pute să mă măgulească, dacă aș fi un vanitos, care să pună preț pe importanța ce dl Dr. Barbu o pune pe zisele mele, și dacă nu m'ar prinde mila, deoparte de indulgenții cetitorii a „Foi diocesane“, cărora li-se oferă așa variată lectură, de alta de înșai „Foia diecesană“, care a ajuns în așa hal fără hal;

b) luând poziția clasicului cavalier din evul mediu, dl Dr. Barbu, din „Școala herbar-zilleriană“ și din câteva celebrități germane mai mult ori mai puțin obscure își făurește un năzdrăven „Rosinante“, ear' din condeiul d-sale redacțional, o fulgerătoare lance. Cu această armatură dă navală, cum am văzut, prin câmpiile vaste ale „Foi diocesane“ și vai de cei ce-i stau în cale. D-sa taie fără milă în dreapta și în stânga, așa că, în închipuirea d-sale, pe toți îi face harcia-parcia. Străpunge cu lancea pe biata „Tribuna“ și pe directorul ei, trănțește la pământ pe „Tribuna Poporului“, dintr-o lovitură taie în două arhidieceasa și pe tipografia ei, ear' pe mine mă face praf și pulbere. Întocmai cum o făcea odinioară demnul seu predecesor, d-sa înfige și cu virtute pintenii în coastele Rosinantei, și, alergând și căutându-mă pe teren, se înferbântă, se înverșunează treptat în proporție cu creșterea, și în inversuarea d-sale îmi trimite și epitețe din ce în ce mai zdrobitoare. D-sa începe cu „Prea se ia în serios d. S. Popescu“ (pg. 3, col. 2.) apoi continuă: „oare nu roșește savantul recensent, ale cărui cunoștințe pedagogice nu trec peste cărțile de cetire“ (pg. 8, col. 2). „Că dl S. Popescu nu înțelege, este o urmare a originalității sale mărginite“ (pg. 9, col. 1). „Toate acestea observări sunt frase ale unui ventriloc, care în vieața sa n'a făcut studii biblice serioase. Nu se poate presupune, că un bărbat cât decât inițiat în aceste studii s'e verse atatea absurdități, câte scrie dl S. Popescu. A răspunde la toate aceste ar fi o curată nebunie“ (pg. 11, col. 2). Schimonosirile aceste nu sunt de capul dlui S. Popescu (pg. 12, col. 1). Dl S. Popescu... este un diletant... un om, care scrie ca un năimit (pg. 15, col. 1). „D-sa, pentru care chestiunile de credință sunt marfă de țirg, mai are cutezanța, ca să nu zic obrazul, să-mi dea mie lecții de ortodoxie?“ (pg. 15, col. 2). „Te cuprinde nu numai compătămirea, ci și o greață, când trebuie să discuți cu ventriloci istorici ca dl S. Popescu“ (pg. 12, col. 1). „Dar o ignoranță mai orasă, cu o obrăznicie mai mare, decât cele cuprinse în cuvintele dlui S. Popescu, nici nu se poate cugeta“ (pg. 17, col. 2). „Dl S. Popescu e slab în Dogmatică. Nici că se poate altfel, când cunoștințele-i dogmatice abia se reduc la Catechism... Așa forțofește mult pro-copșitul dascăl și bogoslov. D-sa are mai puțin cunoștințe teologice, decât oamenii laici în ale teologiei (pag. 18, col. 1).“ Și dacă nu se isprăvia mai curând clasicul răspuns, Doamne ferește, ne pomeneam cu dl Dr. Barbu că întrece în grațiosități și urbanitate pe ursari și pe cortorari. La sfârșitul sfârșitului, după ce-și ține o caldă apologie pentru isprava, ce a făcut, simțindu-se istovit de puteri, ilustrul „cavalier al tristei figurii“ declară că nu mai bate câmpii „Foi diecesane“, nu mai stă de vorbă cu mine!

„Stolz lieb ich mir den Spanier“!

*) Pentru înlesnire citez „Răspunsul dlui Dr. Barbu după ultima și completa lui ediție în nr. 37 (bis) din 10 Septembrie.

știe, că supărarea este și un rău povătuitor, și, mai ales în chestiuni de controversă literară și științifică, o dovadă că cel supărat n'are dreptate. Supărarea, rătăcioasa supărare, l-a îmbrobodit la ochi și l-a povătuțit să ne dovedească încă una și bună, anume, că d-sa ține mai mult la cu prisosință scumpa d-sale autoritate între cei, cari l-o recunosc, decât la îndreptarea greșelilor din cărțile d-sale. Și a isbutit pe deplin să convingă pe cei nepreocupați, că d-sa, în adevăr, este absolut incorigibil.

După o introducere de nu mai puțin ca 2 pagini ale „Foi diecesane“, introducere, în care, cum știe d-sa, ne face teorii despre scopul și importanța studiului Religiei, și care n'are nimic nici în clin, nici în mănecă cu „Darea de seamă“ asupra cărților d-sale, dl Barbu prinde, ici-colea, câte o chestiune pe care crede că o poate exploata, și pe 17 pagini ale nrului 37 (bis) din 10 Septembrie a. c. a „Foi diecesane“, arată urbi et orbi ce poate d-sa.

Sigur că ar fi prea mult să aștept ca on. cetitori să dea atâta importanță controversei noastre, încât să-și impună ostenala a ceti de nou și a face comparație între ce am scris eu în „Tribuna“ și ceea-ce scrie dl Dr. Barbu în „Foia diecesană“. De aceea, din noianul de banalități, cu cari dl Dr. se căsnește să bată apa în piua, ca să scoată unt, eu voiu examina numai pe acele, cari par a avea câte un graunte de seriozitate, și pentru cei neinițiați pot să avă aparerea de a fi încâtve favorabile dlui Dr. Barbu. (Va urma).

POSTA REDACȚIUNII.

Gene. Primit; dar' abia va veni la rînd în decursul săptămânii viitoare. Ascario e în Cluj. Ți-am trimis astăzi și scrisoare particulară. Salutați!

Gura-Humorului. Ne pare rău, dar' nu putem împlini cererea.

Bibliografie.

Cartea poporului român.

Astfel trebuie să numim „Călimdarul Poporului“, atât de iubit de poporul nostru.

„Călimdarul Poporului“ pe anul 1901 se estinde pe 159 pag. și mai bine de două coale inserate. Ca de obicei Călimdarul are două părți principale: partea calendaristică și partea literară-economică.

Partea calendaristică.

Partea calendaristică se estinde pe 37 pagini. Cuprinsul e următorul:

Pe cele dintăiu două pagini sînt date despre anotimpuri, întunecimi, regentul anului, posturile etc. Între ele remarcăm, ca ceva nou: zilele critice ale anului, după vestitul Falb. Sînt cu totul 25 de zile critice, înșirate în ordine cronologică.

Urmează lunile anului. Aci observăm, că de mai mulți ani se puneau la fiecare lună povește economice. Crezînd, că cetitorii Călimdarului în cursul timpului își vor fi însemnat aceste povește, am dat în locul lor preziceri despre vreme și sfaturi și termine.

Ca să se vadă cât de folositoare sînt aceste, dăm aci sfaturile și terminele dela două luni:

Ianuarie 1901.

Vremea.

(După călimdarul de 100 ani).

Vremea în luna Ianuarie, cu puține întrepreri, va fi friguroasă. În 30 a lunei se moaie frigel.

Sfaturi și termine.

Până în 31 Ian. trebuie înștiințate (prin notari; la orașe prin magistrat) datorile intabulate pentru scărirea dării.

Foia de mărturisire la darea de căștig clasa III și IV. (meseriași, neguțetori etc.) trebuie dată până în 20 Ianuarie. Foia de mărturisire despre camete și rente până în 15 Ianuarie. Înștiințarea cănilor pentru dare în decursul lunei.

La începutul lunei trimite abonamente la foi.

Noembrie 1901.

Vremea.

(După călimdarul de 100 ani).

Din 1—22 timp urit, cu ploii răci și schimbăcios; în 23 vreme senină; în 24 vreme moale, apoi în 28 schimbăcios; în 30 timp de iarnă.

Sfaturi și termine.

În anul acesta în decursul lunei Noembrie se înștiințază chiriile de casă, pentru măsurarea dării pe 3 ani. Până în 15 Nov. se plătește darea directă.

Se apropie iarna, în serile lungi de iarnă e bine să cetești cărți bune, ca să-ți aduni cunoștințe folositoare.

După luni vine cronologia, domnitorii, posta și telegraful, țimbrele și earăși ca nou în „Călimdarul Poporului“ un șematism, în care se cuprind date despre tot ce alcătuie puterea noastră culturală, anume: bisericile române (biserică gr.-or și gr.-cat.), școalele (școalele populare, de mijloc, pedagogii și teologii, școale de fete) și reuniunile (culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, de negoț, tipografii, bănci și înșiriri sătești). La fiecare din aceste sînt numite persoanele, cari stau în fruntea lor. Ca exemplu dăm aci din ele un mic capitol:

Reuniuni de meseriași.

Scopul reuniunilor de meseriași este cultivarea breslei meseriașilor și sodalilor. Astfel de reuniuni avem în:

Sibiu. President: Victor Tordășianu.

Brașov. President: Arseniu Vlaicu, profesor.

Sebeșul-săseșc. President: Zevedeu Murășan, prot.

Cluj. President: Basiliu Podoabă, director de bancă.

Săliște. President: Dum. Banciu, apotecar.

Lugoși. Societatea sojocarilor.

În întemeiere sînt astfel de reuniuni în Turda, Făgăraș etc.

Partea calendaristică se încheie cu un articol despre banii cei noi și banii din România.

Creдем, că în chipul acesta ne-a succes a face nu numai interesantă, dar' și folositoare și instructivă partea calendaristică.

Despre partea literară, care cuprinde 24 de articoli și articolași și 16 ilustrații, vom vorbi în unul din numerele viitoare.

Prețul Călimdarului este 40 bani (20 cor) și porto 10 bani (5 cor.) Dacă se comandă mai multe exemplare deodată, porto este câte 4 bani de exemplar. Se ată de vînzare la librăria noastră (Sibiu, strada Poplăci nr. 15) și la alte librării.

Librarilor și altor vînzători se dă rabatul cuvenit.

„Povestea priveghitorei“, după înșiră-te Mărgărite, de I. Manliu. Estras din publicațiunea „Lui Titu Maiorescu, Omagiu“. București, stabilimentul grafic I. V. Socec, str. Berzei nr. 59. Prețul 25 bani.

Ermeneutica biblică, compusă după Ubaldo Ubaldi, de Dr. Victor Szmi-gelski, cu aprobarea ordinariatului metropolitan gr.-cat de Alba-Iulia și Făgăraș. Tipografia seminarului arhidieceșan din Blaj. Editura autorului. Prețul 2 cor.

Autorul destinează venitul curat pentru fondul provincial de salarisare al preoților și învățătorilor

O carte bună. Zilele acestea a apărut o broșură de 65 pagini 4° mic, intitulată „Buna chiverniseală“, dând sfaturi și îndemnări de muncă și crutare, în limbă ușoară, pare-că anume scrisă pentru popor, și spriginindu-și îndemmurile cuilde din vieța omenimei. Această carte, al cărei titlu e: „Buna chiverniseală“, carte pentru toți, întocmită după ideile lui Samuil Smiles, de Teodor V. Păcățian, cuprinde următorii capitli: Munca și sîrguința; Obicuința de a chivernisi; Lipsa de îngrijire; Buna chiverniseală, chiverniseala și Regulele chivernisealei.

Sigur „Buna chiverniseală“ a dlui Păcățian satisface unei lipse de mult simțite în literatura populară instructivă. Preoții, învățătorii, directorii școlari au la dispoziție în „Buna chiverniseală“ cea mai potrivită carte pentru a o recomanda poporenilor și a o pune în mâinile elevilor ca premiu de esamene. Costă numai 40 bani (20 cruceri) și se poate procura direct dela autor (Sibiu, Hechtgasse nr. 16), ori prin administrația „Tribunei“.

Călețorile patriarhului Macarie de Antiochia în țările române (1653—1658), tesă pentru licență în istorie, de Emilia Cioran. București, stabilimentul grafic I. V. Socec.

Sosiți în Sibiu.

La 19 Octombrie n. 1900.

Hotel „Impăratul Romanilor“: Dr. Ra-coția, medic din Șeica-mare; Roth, privatier din Sighișoara; Reich, Schwarz, Lustig, Katz, Braun, Rosenberg, din Viena, Bresznitz, Braun, Guttmann, Lorenz, din Budapesta, comercianți.

Hotel „Neuriviers“: Plesot cu soția, locotenent din Făgăraș; Cordescu, profesor din Fofeldea; Dr. Hajos, din Budapesta; Hențiu, notar, Dr. Comșa, medic, din Săliște; Dr. Daniel din Făgăraș; Dr. Kollman din Viena; Schmidt, Ostermayer, Krauss, Friedl, din Viena, Schönwald din Sighișoara, Gerstl din Budapesta, Grünfeld din Mediaș, comercianți.

Hotel „Meltzer“: Schmidtberger, privatier din Hunedoara; G. Szultan, L. Szultan, P. Szultan, din Șeși-S.-Georgiu, comercianți; Glansky, grădinar din Serajevo; Singer, voiajor din Budapesta.

Teatru orașeneso în Sibiu.

Dirjecțiunea: Leo Bauer.

Sămbătă, în 20 Octombrie n. 1900.

DIE LANDSTREICHER.

Operetă în 2 acte și un preludiu, de L. Krenn și C. Lindau.

Începutul la 7 ore seara.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Tragerea la sorți a Loteriei Casei Naționale în 20 Oct. st. n.

Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român.

Loteria CASEI NAȚIONALE

(Muzeul Național al Românilor din Transilvania).

Table with 2 columns: Prize number and amount. 1 câștig principal în val. de 10.000 = 10.000 cor. 2 câștiguri de 3000 = 3000 cor. etc.

Total 219 câștiguri în valoare de 25.000 cor.

Tragerea la sorți se va face în Sibiu, în prezența unui notar public și unui comisar politic irevocabil la

20 Octombrie a. c.

Un bilet de loterie 1 coroană.

Bilete de loterie se pot comanda cu mandat postal chiar și în ziua tragerii la

Biroul Asociațiunii în Sibiu (Nagy-Szeben), strada Morii nr. 8.

Pentru România: deposit general la C. Steriu & C-ie. București, strada Lipsani nr. 19.

Tragerea la sorți a Loteriei Casei Naționale în 20 Oct. st. n.

Robe de mătăasă pentru baluri fl. 6.30

BALL-SEIDEN-ROBE

și mai scump! — 14 metri — trimise scutite de porto și de dare. Mostre pentru alegere, tocmai așa din »Mătasa-Henneberg« neagră, albă și colorată, pentru bluse și rochii, dela 45 cr. până la fl. 14.65 per metru

Veritabilă numai dacă e cumpărată direct dela mine!

G. Henneberg, fabrică de mătăasă în Zürich,

[3] 40-50

(liferant de curte c. și r.)

Viorele,

vals pentru piano de Tib. Brediceanu, cântat cu ocazia balului soc. acad. »România-Jună« din Viena a. c.

De căpătat la librăriile

Ciureu—Brașov, Krafft—Sibiu,

[338] 7—15 Teran—Oravița.

Prețul unui exemplar 2 cor. 40 bani.

Cui îi trebuie mulți bani?

lunar până la 1000 coroane se pot câștiga cinstit și fără nici un risc. A se adresa sub **M. S.** la: Annoncen-Expedition im Frankfurt a/M. Rödelheim.

[110] 28-50

„Foaia Poporului“

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

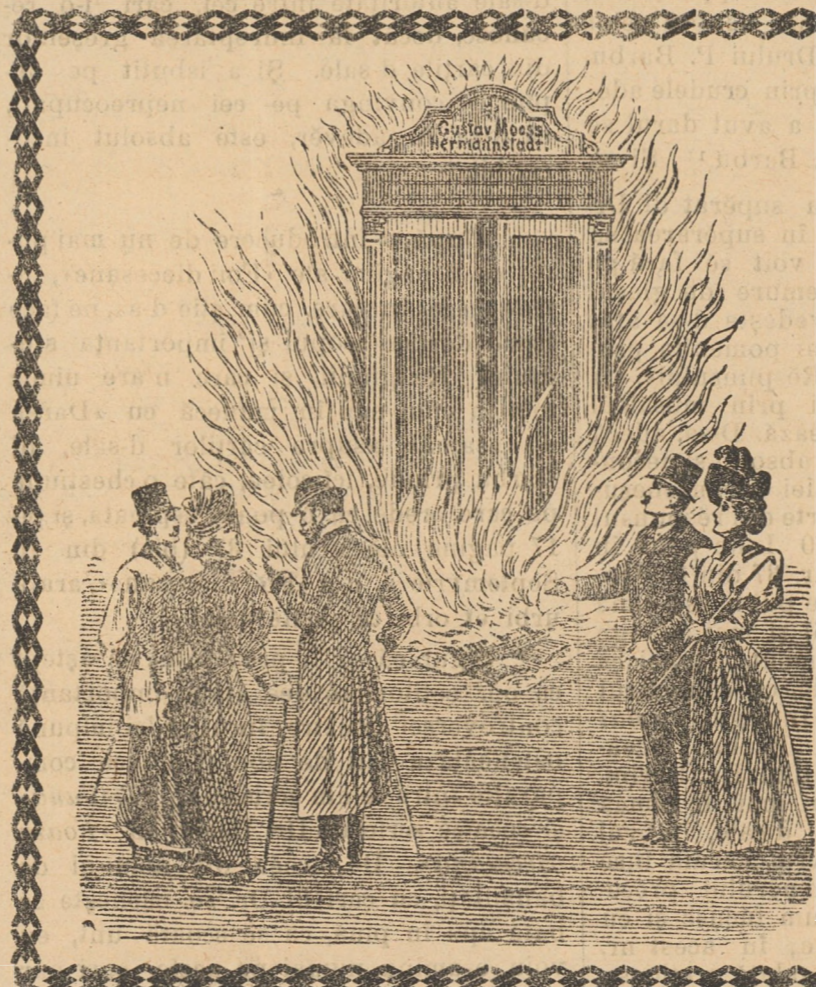
Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată abona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Fabrică de casse.

Subscrișii îmi iau voie a face atenț p. t. publică men la

cassele sigure de foc și spargere,

care se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru bliserici și comune casse după înțelegere cu plătare în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăcii-mare Nr. 8.

Din editura „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

„Reuniunii sodailor români din Sibiu“, cuprinzând unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembrie 1899

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 cor. 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani.

Cu preț redus.

Doi mari Metropoliti ai Românilor Andreia bar. de Șaguna și Alexandru Sterca Șuluțiu.

Portrete frumoase.

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sânt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Cartea Stuparilor săteni

de Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea „Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiu“

Prețul 70 bani plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin odarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura satpăritului. Broșura este scrisă pe un frunteș învățător, stupar pricepat. Ea prezintă pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premiu pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la Librăria W. Krafft.

Studii Literare de Teodor Raica, profesor de liceu.

Cuprinzând: Gramatică-parodie. Veacul al XVI-lea. Codrul frate cu Românul. Monografia preposiției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 1 cor. 50 bani.

Se poate procura dela Librăria W. Krafft.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip, broș, elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipirus Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcăl și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copil. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 30 bani.
7. Toiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Vicin. Un exemplar 16 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndrăcituțul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstăm de mare. Legendă populară din giurul Năstodului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němecová, tradusă din limba bohemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Cătrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiduri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Tarcuului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Caldărușă cu trei picicore. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Gevrey. Un exemplar 16 bani.
19. Cumpoica. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșter îndrăcituț. Novellă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Văcăruș-Teară. Din nevelle californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Scăpăratearea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoaica. Din fanteziile lui Nicolae Gogo. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vechiul. Din fanteziile lui Nicolae Gogo. Un exemplar 40 bani.
28. Păcăl în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgarătuțul. Comedie de Molière. Un exemplar 60 bani.
30. Lumea proșilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Născu-împănat. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 24 bani.
32. Din-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Roseni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulău. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan zoni. Un exemplar 24 bani.
41. Pozele lui de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarea Al. și Lu. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Căsuțorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
43. Mica Madetă. De George Band. Un exemplar 60 bani.
44. Răzălnă pământului. Poveste de Nicolae Trămbițanu. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turghenev. Tradusă din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 60 bani.
47. Cântec de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poesii populare »Căntec bătrânești«. Din culegerile lui I. Pop Reteaganul. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Cuprinsul cel mai bogat și mai valoros.

Eminenta revistă pentru politică, literatură, știință și artă:

Noua Revistă Română

ce apare la București (România)

sub direcția distinsului literat prof. univ. C. Rădulescu-Motru

se abonează și se vinde cu numeul singuraticel a 1 coroană la administrația ziarului „Tribuna“.

→ Apare de două-ori pe lună. ←

Prețul abonamentului pe un an 24 lei, pe trei luni 6 lei.

Redacția și administrația la București, Pasajul-român 20

Cu oala or-rea celor mai distinși literați.

Din editura „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	» —50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	» —80
Aluășiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul »Societății de cumpătare«	» 1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	» —24
» Trifoiul	» —20
Costan T., Aur, novelă	» —30
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	» —30
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	» 1.60
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	» 1.40
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	» —20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	» —40
» Reprivere din Paradoxe sociologice.	» —40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	» —10
Russu-Șirianu I., Moara din vale, 8 novele	» 1.40
Simion T., Păcate Domnești, novelă orig.	» —60
Simu R., Monografia comunei Orlat	» —50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Ilustrații românești!

Cărți postale

ilustrații românești

„...toate 'n tot frumoase cât eu nici nu pot Mai frumoase să-'mi socot — Cu mintea mea,

peste 20 variante, care de care mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcel nr. 15.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.